

Paneldebatt på stadsbiblioteket i Lund den 9 oktober 2013.

Ett samarrangemang mellan stadsbiblioteket och *Folkparkens Framtid*.

Titel: Lunds trängda parker – ett lokalt miljömål

Deltagare:

Christer Wallström: (FP) vice ordf. tekniska nämnden (CWA)

Christer Wallin: (M) ordf. byggnadsnämnden (CW)

Inga Hallén: stadsbyggnadsdirektör, Lunds kommun (IH)

Agneta Persson: landskapsarkitekt; Medborgargruppen Nya Lund (AP)

Patrik Grahn: professor Sveriges Lantbruks Universitet (PG)

Moderator: Göran Bengtsson professor ekologi; Lunds Universitet (GB)

Debatten börjar:

GB: Moderator: Statistiska centralbyrån har redovisat att på de senaste 50 åren så har 10-20% försvunnit från våra tätorter vart tionde år. Det finns inget redovisat om parker. Är verkligen Lunds parker trängda? Har parkytan per person minskat i Lund på senare tid? Hur är kvaliteten på parkerna i Lund?

CWA: Jag är vice ordf. i teknisk nämnden och har ansvar för parker och naturområden i Lund. Mellan åren 2008-2012 kan vi se en viss ökning av parkmark i Lund. Vi jobbar hela tiden med att öka kvaliteten på våra parker och försöker utveckla dem.

CW: Precis som Christer sa så tror jag att det växer till. Vi tycker att vi planerar för detta. Med hjälp av kompensatoriska åtgärder så ökar den mer än den minskar.

IH: Det är alltid viktigt med kvaliteten på våra parker- det tycker jag att vi har. Vi planerar även för nya parker när bebyggelsen expanderar.

AP: Jag är här ikväll som representant för medborgargruppen Nya Lund. Antalet bostäder i Lund skall öka med 55 % ung. 33000 nya bostäder de närmsta 40 åren. Hur skal det ske utan förbruka den goda jorden. Allt kan inte heller ske genom förtätning. På 90-talet drog man kraftigt ner på driftsunderhållet av våra parker samtidigt som ytan har fördubblats. Välskötta blå- och gröna områden är attraktivt i en stad. Misskötta parker är däremot lätta mål för olika exploitörer.

PG: Jag inventerade redan för 30-år sedan parkmark i Lund i syfte för förtätning. Anmärkningsvärt. Stora parker har kvalitet. Många parker och närhet till parker är också kvalitet

AP: Innan man tar fram en grönplan för i vilka parker man kan bebygga, så tycker jag att man först skall ta fram en gråplan där man ser över vilka övriga områden man har att bygga på. Utmärkta exempel på förtätningar på sådana områden är bl.a. Parternas gränd. Ett stort jobb kan också göras där man ser över vilka, då även privata, kvartersmarker man har tillgång till och förtäta på. Man kan också ta i anspråk grönytor längs med trafikstråk.

IH: Vi har tagit en del parkytor, impediments mark och övriga ytor i anspråk. Sockerbruksområdet är ett sådant exempel. Vi försöker värna parker. Det finns dock läge där grönområde kan komma ifråga.

CW: St. Hans gränd, Vildandens parkering och Linero är andra exempel. 200 lägenheter per år. 7-800 lägenheter per år där 30 % är i byarna utanför Lund och 30 % längs Lundalänken.

AP: I Malmö gör man en grönplan, man har en dialog med privata fastighetsägare. Lund har minst allmänrättslig mark och parkmark. I Lund har man börjat ta parkmark i anspråk, exempel på detta är Folkparken, Patrik Rosengrens, Danska parken och Bjerredsparken. Lunds stad tillför ingen ny parkmark.

GB: Moderator: Lund har ca.64 kvm parkmark per person. De tio största kommunerna i Sverige har det dubbla. Vilket är rimligt? Behövs överhuvudtaget parkmark i Lund? Ska vi inte bara bygga och bo tätt, bygga för forskning och industri och handel? Behövs parker? Vad skall vi ha dem till?

CWA: Så klart behöver vi dem, inte minst för hälsans skull. Ytan kan man ju diskutera. Parkerna vanskötts inte särskilt.

CW: Bjerredsparken är ett exempel på en lyckad förtätning.

PG: Lund är inte lika intresserad av parker som andra städer. Ett undantag är stadsparken som har stort värde för Lundaborna. Lund är sämst när det gäller de små gröna ytorna. Stora gröna ytor ger kvalitet.

IH: 65kvm är egentligen bara 45 kvm när det gäller det kvalitativa parkrummet.

AP: Jag vill lyfta fram projektinformation som tagits fram tillsammans med Lunds kommun: Grön och blå stadsbyggnad och Hela staden. Här finns många goda exempel.

GB: Moderator: Det finns olika uppfattning om parkernas yta har minskat eller ökat de senaste 5 åren. Ni anser att parkerna har hyfsad kvalitet. Det verkar inte självklart hur stor yta per invånare som behövs? I framtiden skall det mindre eller mer parker i centrala Lund och inte bara i ytterområdena?

CWA: Jag tror att de kommer att minska något i de centrala delarna. Vi får kompensera med kvalitet istället. Det kommer mer park i ytterområdena. Vi satsar även på naturområdena runt om Lund.

GB: Alltså mindre i de centrala delarna och mer vid ny bebyggelse.

CWA: Vi vill att minskningen inte skall bli så stor, men det är ofrånkomligt.

CW: Vi kommer att tillföra kompensatorisk mark, t.ex. på Öresunds område. I centrala delarna blir det en minskning, det finns politisk enighet om detta.

GB: Ni tänker alltså kompensera med ytterområden och även räkna in naturområden utanför Lund.

AP: Det är viktigt att man först satsar på en gråplan, innan man tar parkmark i anspråk. Ingen rekreativ parkmark får bebyggas. En stad kan inte frodas utan sina viktiga gröna områden. Världsstäderna värnar numera om sina gröna områden. Man utvecklar istället bebyggelsen runt omkring de gröna områdena.

GB: Varför skall staden utvecklas efter bebyggelsen? Kan man inte börja med parkerna och därefter bygga kring dessa?

IH: Det är en komplex planering. Det finns översiktsplaner och grönstruktur planer att ta hänsyn till. Man måste ta hänsyn till många intressen, transporter, bostäder, parker osv.

AP: Offentliga rum är en oerhört viktig motor i samhällsutvecklingen. I Malmö har man de senaste 25 åren arbetat med att göra de offentliga rummen vackrare och med fler arrangemang.

PG: I USA idag så undersöker man vad som gör områden attraktiva för människor att bosätta sig. Idag är ett område som Silicon Valey på tillbakagång därför att det är för tätt med för mycket trafik och människor. Man bosätter sig hellre i Seattle och på andra ställen i USA. Malmö tittar idag på att hälsan är beroende på kvaliteten av våra parker, t.ex. storlek,

tystnad/buller, biodiversitet osv. Skrylle är inte ett bra alternativ för barnfamiljer och äldre på grund av transportbehovet.

CW: Skrylle används mycket av Lundaborna. Vi skall kompensera i de områdena. Kanske går det inte att förtäta så mycket mera i de centrala delarna?

AP: Moviums magasin: Staden (Stan) där kan man läsa statistik om människor och grönområden.

GB: Moderator: Parkmark har vi hälften av mot övriga 10 största kommunerna. Malmö är en av de största städerna i Sverige med minst parkmark per person. Staden ligger i en region med fördubblad förtätning/bebyggelse på senare tid. Hur kan man då ta hänsyn till sådana faktorer som lokalt kretslopp, biologisk mångfald och miljöhänsyn? Planering för långsiktiga hållbara grönområden?

AP: Svår fråga – marknaden styr. Viktigt att stadsplanerarna stödjer sig mot regelverket. Det är viktigt att värna om de rekreativa områdena.

PG: Man måste titta på de ekonomiska, sociala, biologiska hållbara faktorerna. 61 % är beredda att betala mer för att bo och ha närhet till en park. Parker ligger redan i områden med hög socio-ekonomisk standard. Norra Kyrkogården är ett exempel på ett område med stor biologisk mångfald. Höjeå å – Värpinge är ett område som lätt kan göras till socio-hållbart grönt område.

CWA: Jag bor själv nära St. Hans backar som inte är ett hög socio-ekonomisk område men som ändå har hög kvalitet. Vi har tagit fram många planer i Lund genom åren, LundaEKO, LundaMATS, Dagvattenplaner, Grönstrukturplan. Parkerna är viktiga, vi försöker planera för social hållbar utveckling.

AP: Viktigt med social hållbar utveckling av grönområden. Olika odlings projekt som poppar upp lite här och var är positivt.

CWA: Vi satsar ca 800 000 kr på stadsparken i år. Ca 50 milj. de närmsta åren. Även torgen är viktiga. Vi tittar just nu på Bantorget.

CW: Stadsparken utökas ordentligt.

IH: Det är viktigt att jobba med den socialt hållbara utvecklingen, inte bara i parkerna utan också på andra offentliga platser.

AP: Det är positivt att man utökar Stadsparkens yta med en 1/3. Man skulle också kunna anlägga en stadspark på Brunnsberg, som man skulle kunna åka till med den nya spårvägen.

GB: Moderator: Sociologi och ekologi går hand i hand. Länsstyrelsen konstaterar att kommunerna inte kan uppfylla de fyra miljö kvalitetsmålen som riksdagen har bestämt. Hur skall Lund hjälpa till att uppnå målen. Hur kan Lund jobba då?

IH: Lund ligger inte så illa till. Lund tar detta på stort allvar. Det ställer stora krav på oss när vi samtidigt skall vara en expansiv kommun.

PG: Lund satsade stort på parker på slutet av 1800-talet, bl.a. byggdes stadsparken. Är det inte dags att satsa nu igen? Det borde finnas plats för ytterligare en stor park i Lund.

CW: Hänvisar till Brunnsberg som skall utvecklas de närmaste 40-åren.

Här avslutar moderator den officiella debatten mellan debattörerna och ger ordet fritt till publiken för frågor.

°1 Kvinna frågar: Hur blir det med cykelparkeringarna i Lund. Framförallt vid Clemenstorget och vid Lunds C. Här är det kaos.

CW: Svarar att man tittar på dessa nya planerna och att det då blir ändring.

°2 Man frågar: Hur blir det med grönskan på Clemenstorget och på St. Laurentigatan. Varför ska denna grönska mejas ner? Är vi som bor där inte värda denna?

CW: Hänvisar till att samrådsplaner för området snart kommer att ställas och att det inte är försent att komma med synpunkter då.

AP: Träd är viktiga för skuggan, de ger fuktighet och är viktiga för kvaliteten. Det borde planteras mer träd än vad som görs. De flesta träd står på kvartersmark – alltså privata. Alldeles nödvändigt att plantera fler träd ur miljösynpunkt.

°3Kvinna frågar: Ni nämner miljö kompensationsplan för varje grönyta ni minskar. Kan man inte lägga ihop dessa så att man istället gör en gemensam större park av dessa istället?

IH: Vi försöker titta på detta.

°4 Fråga eller kommentar från oppositionspolitiker i tekniska nämnden: Vi pratar om parkyta per innevånare. Vi kanske också skall ställa oss fråga hur mycket pengar vi har till parker per invånare. Den har hela tiden minskat under senare år.

°5 Emma Berginger (MP): Vi kan bevara parkerna i Lund, vi kan bygga på andra ytor. Vi i miljöpartiet lämnar i dagarna in en skrivelse till tekniska nämnden om att kommunen skall sätta upp ett mål om hur många träd det skall finnas per innevånare i Lunds kommun.

°6 Björn Abelson Socialdemokraterna: Vi har två akut hotade stadsdelsparker i Lund idag. Den ena är Borgarparken på Norra Fäladen och den andra är Folkparken på väster. Det är viktigt att vi tar tillvara på och skyddar våra stadsdelsparker. Lund bör ha råd till att ha dessa kvar till en ökande befolkning.

°7 Karin Nilsson, Västerbo: Gör först planer för att förtäta på andra ytor, t.ex. parkeringar innan man börjar planera för att bygga i parker. Detta borde vara självklart för alla.

CWA: Vi gör planer för andra platser också. Folkparken är viktig och där måste vi vara försiktiga.

CW: Vi tittar på kompensatoriska åtgärder som typ på Sockerbruket.

°8 Fråga från naturskyddsföreningen: Lund har lite allemans rättslig mark i och nära Lund. Vi omges av åkermark. Undantagen är Skrylle, Höjeå dalen och Ravinen (inte så tillgänglighets anpassad). Skrylle besöks av 800 000 bilar per år. Därför är det viktigt att parkmark och gröna stråk anläggs som sträcker sig ut från staden.

PG: En ny metod för att ta fram försörjningsplaner för stadsdelsparker och sammanhållna gröna områden. Storleken på sådana områden är väldigt viktig. Undersökning på barn hur mycket UV-strålning de utsätts för på dagis och förskolor. En riskfaktor, så därför borde det planteras långt fler träd på dessa platser.

CW: Vi tillför parkmark till Borgarparken.

°9 Nyinflyttad kvinna med fam. och småbarn: Undrar vad man just nu ställer till med i Danska parken. Träden sågas ner. Hon saknar information om detta. Det finns lämpligare område i närheten utan att skövla träden.

°10 Per Almén (Borgarparken – Norra Fäladen): Christer Wallins uppgifter om ökad parkmark på norr stämmer inte. 2002 hade man 71 kvm parkmark per innevånare. Idag är den siffran 53 kvm.

°11 Kerstin angående Folkparken. Bor inte i Lund idag men har växt upp i närheten av Folkparken.

°12 Västerbo sedan 1990: Rumskänslan saknas i Folkparken. Gör något åt byggnaden. Gör en enkät bland lundaborna om vad de vill ha Folkparken till.

°13 Ann-Mari Nilsson Västerbo sen 60-talet: Folkparken är en hundraårig kulturpark. Folkparken skall inte bli mindre. Det finns 15 000 invånare på väster som vill ha parken kvar. Vi kan inte åka ut till Brunnshög för att gå i en park.

°14 Man som har kunskaper om fastighetsteknik tycker man borde satsa på mer gröna tak. När skall järnvägen genom Lund grävas ner, det kan ge ytterligare 40 000 kvm mark att använda för bebyggelse.

Göran Bengtsson sammanfattar och avrundar debatten och tackar deltagarna för deras medverkan.